

A MUNKA

XVII. évfolyam, 41. szám.

ára 16 fillér

Salgótarján, 1939 október 7.

Diplomáciai erőfeszítések a béke érdekében.

A keleten folyt harc alig négy hét utáni befejezése a végleges döntéseket megelőző várakozást hozta előtérbe. Nyugaton még egyre tart a két oldal erőinek felsorakozása és az összecsapások csupán helyi jelentőségűek. Inkább csak a terep megismerésére szorítkoznak ezek a csatározások, melyekben még nem szerepeltek számottevő katonai egységek. A levegőben már lényegesen több a tevékenység. Francia, angol légi erők az elmúlt hét folyamán több ízben ütköztek meg a német vadászpilótákkal és egy alkalommal valóságos légi ütközet zajlott le, melyben légi rajok küzdöttek egymás ellen. A tengeren az angolok blokádját a német tengeralattjárók, főleg a keleti (balti) tengeren igyekeznek hatálytalanítani és egyúttal megakadályozni az angol kikötők felé történő szállításokat.

A szembenállók tehát a földön, levegőben és vizen harcolnak egymással, ennek ellenére erősödik az a felfogás, hogy a háborúnak nem a fegyverek, hanem a diplomácia fog véget vetni. Hitler vezér Lengyelország negyedik felosztása után kifejtette, hogy a német birodalom és a szovjet-unió már megvonta érdekhatárát a volt lengyel területen és ebbe harmadik hatalomnak beleszólást nem enged, ugyanakkor megállapította, hogy a háboru tovább folytatásának semmi szükségét nem látja. Ebből az a felfogás alakult ki, hogy Hitler vezér és kancellár rövidesen német-orosz béketerpvel lép majd a világ elé. Ciano olasz külügyminiszter berlini látogatása nyilvánvalóan összefüggésben áll ezzel a béketerpvel. Bár Ciano Berlinből történt elutazása után a szokásos félhivatalos nyilatkozat elmaradt, a világ sajtója tudnivaló, hogy Hitler-Ciano és Ribbentrop közötti tárgyalásokon nemcsak a háboru és béke kérdését beszélték meg, hanem szóba került Középkelet és Délkelet-európa helyzete is. Ennek a kérdésnek főleg az ad jelentőséget, hogy a szovjetunió, amely több, mint két évtizedig, főleg ázsiai problémák megoldásával fáradozott, most érdekhatárát nyugatra és dél-nyugatra jelentős mértékben kitolta, ez az új helyzet pedig Olaszország számára nem lehet közömbös. A külföldi sajtó úgy tudja, hogy Ciano külügyminiszter Berlinben a balkáni és délkelet-európai érdektérületek pontos elhatárolásáról és a területeken szerzett olasz jogok változatlanágáról is beható tanácskozást folytatott. Mindamelllett a megbeszélések főkérdése a béke ügye lehetett, amit Gayda, az olasz sajtó vezető egyénisége, így jellemezett: „Oroszországgal és a többi barátaival Németország el van szánva, hogy a háborut amilyen gyorsan csak lehet befejezze.” Ez a mondat világosan tudtára adja

90 ESZTENDŐ.

Az aradi tizenhárom vértanú története annyi közkinccse a nemzeti közludatnak, hogy annak felelevenítése a vértanúk halálának évfordulója alkalmából csak a történelem ismétlése lehet. De a tizenhárom vértanú halálával kapcsolatban még sem felesleges, ha rámutatunk néhány olyan adatra, amit a történelírás már tisztázott. Az aradi várban a szabadságharc befejezése után tulajdonképpen nem tizenhárom, hanem tizenhat vezért végeztek ki. Ez a magyarázata annak, hogy gyakran lehet hallani olyan megjegyzéseket, hogy nem 13, hanem 14, 15, sőt 16 aradi vértanú volt.

Báró Haynau, ez a német és nem osztrák eredetű tábornok, miután Temesvárról a világhíri fegyverletétel után 1849. augusztus 21-én Aradra helyezte át főhadiszállását, másnap már főbelövlette Ormay (Auffenberg) Norbert ezredet. Ő volt az első aradi vértanú. Az aradi várparancsnok azután szeptember 21-én napia in haditörvényszék elé állította a szabadságharc vezéreit és elsőnek már szeptember 21-én Kiss Ernő tábornokot, az országos főhadparancsnokot, aki a tiszai sereget vezette, golyóra, gróf Vécsey Károly tábornokot, Arad várának meghódítóit, bitófára ítéltette és ezt a két halálos ítéletet szeptember 26-án, majd október 5-én követte a többi halálos ítélet és október 6-án összesen 13 hadvezéren hajtották végre a halálos ítéletet, amelynek során Kiss Ernőt, Schweidel Józsefet, Lázár Vilmost és Dessewffy Arisztidét (utóbbi kettőt bitófa helyett kegyelemből) sortűzzel végezték ki, kilenc más hadvezért pedig kötéllel.

Ezzel még nem ért véget az aradi martírjum, mert október 25-én Kazinczy Lajos tábornokot, Kazinczy Ferenc író

fiát lövették főbe és az aradi vértanúk sorát Hauk Lajos alezredes zárja be, akit 1850. január 19-én végeztek ki.

A 16 aradi vértanú sorsát még két hadvezérnek kellett volna osztania, akiket velük együtt ítélték halálra, de Gáspár András büntetését 12 évi börtönre változtatták át, Lenkey János pedig börtönében megőrült és megtebolyodva hunyt el egy évvel később. Haynau tábornok azért külön kéjjel töltötte ki rajta is bosszúját, mert holttestét szeméthordó kocsin, korommal bemázolt koporsóban, egyházi szertartás nélkül, szuronyok között hurcoltatta el.

1849. október 7-ike nagy osztrák katonai ünnepre virradt, amelyet Te Deum nyitott meg. A mindenható oroszok cája pedig, kevéssel később gróf Paszkiewicz Iván Fodorovics, az orosz hadsereg fővezérét, katonai szolgálatának félszázados jubileumakor, üdvözlő iratában így aposztrofálta: Ön a lázadás főparancsnokát közvetlen megadásra tudta kényszeríteni és Magyarországnak a törvényes kormányt visszaadta.

A 90 ik évforduló alkalmából talán időszerű rámutatni arra is, hogy a magyar szabadságharcban 24 000 magyar esett el, vagyis körülbelül annyi, mint az egyetlenegy mohácsi csatában és ha az ellenség veszteségét és a kolera pusztításait figyelembe vesszük 70–80 ezerre tehető az összes áldozatok száma. A sötét lelki hiéna, Haynau, aradi kéziratok feljegyzései, az úgynevezett hóhér könyvtanúsága szerint az aradi vértanúkon kívül még 198 honvédtiszten hajtották végre halálos ítéletet. Pesten az Újépületben összesen 114 kivégzés történt, köztük 49-en a bitófán fejezték be életüket és

65-en főbelövés által. A sok fájdalmas veszteségen kívül összesen 1765 ítélet hangzott el a szabadságharc hősei fölött. Kossuth Lajos és még 74 más társának nevét a haditörvényszék ítélete alapján „in effigie” akasztotta fel a bitófára a hóhér. Köztük szerepelt Horváth Mihály csanádi püspök neve is. Hálás kegyelettel őrizi a nemzet az összes hősi emléket!

Kilencvenedszer tér vissza ez a nap azóta, hogy az aradi gyászszíkon a magyar szabadságharc hősei vértanuhalált haltak. Kilencven esztendő bizonyára nem nagy idő egy nemzet életében, de nagy idő mégis, ha meggondoljuk, milyen korszakos változásokon ment át a magyarság élete a dicső és fájdalmas emlékeztető szabadságharc óta. A vértanúk poraiból kivirágzott a magyar nemzet életének terebélyes fája, amely legdusabb gyümölcseit érlelte éppen, amikor rátört az újabb nagy vihar: a világháboru. Ez a vihar letarolta a gyönyörű fát, megtördelte ágait, részekre hasította törzsét, de ami belőle megmaradt, mégis tovább él, erősebb, mint valaha az élet akaratában és erősebben gyökerezik abban a talajban, amelyért az októberi vértanúk egykor adták. Ez a talaj: a szabadság, a függetlenség. Nincs, nem is lehet ragyogóbb bizonyossága annak, hogy a szabadságharc vértanúi nem haltak meg hiába, mint az, hogy „annyi balszerencse közt, oly sok vizsály után” ma élnekben ég a nemzet szívében a hődotat és hála örökmécsé az októberi vértanúk emléke előtt, mint valaha. Arad, a gyászos sík egyelőre még a bitórlóké, de él és győzedelmeskedik Arad célja: a szabad és független Magyarország.

A kilencven esztendő évforduló súlyos, soradöntő időben érte a magyar nemzetet, de hittal hisszük, hogy ha október halodika kilencven esztendőn át tudott a halált is tulédo magyarság diadalmas jelképévé lenni, akkor jelképévé lesz a vértanúk nemzetének az eljövendő, boldog, teljes feltámadásig is! (—ány.)

az ellenfélnek, hogy Németország nem zárkózik el a békétárgyalások megindítása elől, de azok elutasítás esetén katonai erejével találja meg módját a harc beszüntetésére. Ennek a felfogásnak ismertté válása után a világ közvéleménye feszült érdeklődéssel várta Chamberlain angol miniszterelnöknek az elmúlt hét keddjére jelzett alsóházi felszólalását.

Nagybritánia miniszterelnöke az angol alsóházban válaszolt is a békepuhatolódzásokra. Vázolta az elmúlt napok eseményeit, melyek közül kiemelte Ribentrop moszkvai utazását. Visszautasította, hogy a háboru folytatásáért Nagybritániát és Franciaországot terhelné felelősség és nem lát semmi okot arra, ami arra indíthatná Angliát, hogy megváltoztassa eddig helyesnek ítélt magatartását. Anglia mozgósítja valamennyi segélyforrását és a lehető leghathatósabban folytatja a háborut. Tény, hogy Anglia Lengyelország miatt lépett hadba, de az eredeti ok az volt, hogy tarthatatlanná vált az az állapot, hogy Európa népei szabadságuk megvédése érdekében állandóan hadilétszámu hadsereget tartsanak fenn. A felelősség kérdését a háboruért azoknak kell vállalniok, akik elhatározták és folytatják a sorozatos támadások politikáját. Amennyiben az angol kormány javaslatokat kapna a békére, természetesen azokat megvizsgálja.

Az angol miniszterelnök be-

szédenek ezen utolsó mondata jelent eltérést az eddig elfoglalt állásponttól, mert lehetőséget nyújt

a tárgyalások megindítására. Most Hitler vezér és kancellár beszédét várja Európa.

A salgótarjáni ferences-templom szobrairól.

A salgótarjáni legújabb épületek egyik büszkesége, a Szent Ferenc rend északi plébániatemploma, alig néhány évvel ezelőtt 1936-ban készült el teljesen, amint ezt, többek között az ünnepélyes felszentelése alkalmára vert, művészi szép bronz-emlékplaket, — Salgótarján város első ilyenmő kisplasztikai emléke — is hirdeti hívőnek, műgyűjtőnek, érdeklődőnek egyaránt.

Utána hamarosan a templom belső felszerelésére is rá került a sor, hála az agilis plébános és a jámbor hívők ügy-szeretetének és vallásos áldozatkészségének. Gyorsan elkészült az egyszerűségben is művészi főoltár, a szószék, a masz-sziv padok, azután a Bóna Koudcs Károly szobrászunk művészetét is hirdető Padovai Szent Antal-szobor. Nem régen pedig a nagyszerű orgona, majd a keresztelőkut is.

Most legutóbb pedig a főoltárt a mellékhajóktól elválasztó pillérek fölé, három művészi szép szobor készült el, ugyancsak Bóna Koudcs Károly szobrászművész vésője alól. Ezek a szobrok Arpád házi Szent Erzsébet és Boldog Margit (akinek emlékét forráskutatófogalás és kápolna is hirdeti a Karancson), továbbá Izsieuxi, vagy kis Szent Teréz modern ízlésű, szép és áhitatot keltő ábrázolási a rideg kőanyagban.

Igy azután a női-soron, vagyis a templombelső evangéliumi oldalán most

felállított szobrok helyein kívül már csak egyetlen egyé maradt üresen és erre a helyre Szent Cecília szobrát tervezik. A félisorra, vagyis a templombelső szent lecke oldalára kerülnek majd a jövőben Szent Imre herceg, Szent László király és Szent Gellért püspök szobrai meg a magyarországi Ferences-rend egyik büszkeségének, Kapisztrán Szent Jánosnak szobra; míg a magyarok tündöklő csilágának, Szent István királyunknak, oltárt terveznek a templomban.

Sajnálni lehet, — éppen Salgótarján, vagy mint alább látni fogjuk, még inkább Salgó szempontjából, — hogy a felsorolt szentek díszes sorozatában nem foglalhat helyet (legalább is az eddigi tervek szerint és bizonyára az alább felsorolandó érvek nem ismerése miatt!) Szent Péter-nek, az apostol-fejedelemnek a szobra. Ugyanis Salgótarján eddig ismert történetéhez szorosan fűződik hozzá Szent Péter apostol, Krisztus első földi helytartójának megdicsőült alakja.

Nevezetesen a középkor elején Salgótarjánnak, helyesebben és pontosabban külön Salgónak és külön Tarjának is volt temploma (vagy mint régebben mondták egyháza—ecclesia), amint azt az 1332-1337 években fennmaradt pápai tizedszedő számadások lajstromából tudjuk. Ezt a lajstromot a Monumenta Vaticana Hungariae I. kötetében, Budapesten 1887-ben tették közzé. Ebben a városunk egyházi történetére nézve is fontos könyvben, az

Hírek és különfélék

A falakon belül...

Vannak pillanataink, különösen ilyenkor ősszel, amikor mindent, az élet legmindennapibb, legmegszokottabb jelenségeit is, valahogy úgy látjuk, mintha most kerülnének először velünk szembe. Ilyenkor talán nem is a szemünkkel látunk, hanem az érzéseinkkel, két szemünk csak egy sztereoszkóp értékes lencsepárja, amely közelebb hozza belső látásunkhoz a világot, az embereket, az életet.

Például: ahogy a napokban sétálunk az esti órákban a város földszintes házai előtt, egyszerre eszembe jutott, mennyi idegen, ismeretlen, bizonyára különös életet rejt egy-egy ház, egy-egy utca és szerte a világban mennyi idegen, ismeretlen és különös életből áll össze az, amit városnak nevezünk, vagy akár falunak. Függönyöket, itt-ott virágot látok az ablakokban, lámpákat látok, amint a családi asztal felett függnek, egy-egy családi kép suhan el szemem előtt, — soha, soha nem fogom megtudni, kik azok, akik ott élnek a falakon belül. Csak azt tudom: mindez, ablak, függöny, virág, lámpa, arckép és még annyi más, amit nem látok: megannyi otthon. És mert otthon, szinpadra annak a megszámlálhatatlan életnek, amely ott játszódik le a falakon túl nekem, a falakon belül nekik. Velem, aki kívülről nézem, minden ilyen ablak csupán nyájas idillt sejtet, — a függöny fehér csipke, a virág jólápolt, a lámpa oly barátságos, az arcképek oly nyájasak, de vajon így van e igazán? Ezen a sok meghitt, andalító szinpadon, amelynek függönyén át egy villanásnyira beleselkedtem, igazán csupa nyájas és boldog, mindig csak happyendben kicsendülő színműve játszódik-e le az életnek? És ha nem, mi több és gyakoribb színpalái közt: a tragédia vagy a komédia?

Sajnos, azt hiszem, az előbbi. De mégsem ez a legtöbb, a leggyakoribb, hanem az a banális színmű, amelyben sok a könny, de nem ritka a derű sem, amelynek nincs köze a tulságos boldogtalansághoz, de a tulságos boldogsághoz sem és amely, a maga langyos, szerencsés egyszerűségében, egyensúlyában az élet, az átlagos és mindennapi élet, semmi más...

(—ány.)

A Nógrád-Hont-Barcs ev. egyházmegye közgyűlése Kovács Sándor püspök elnöklésével, egyhangú lelkesedés mellett iktatta be Balassagyarmaton a főesperesi tisztségbe Kados Gyula kormányfőtanácsos, balassagyarmati lelkészt, míg az alesperesi tisztségre dr. Csengődy Lajos salgótarjáni ev. lelkészt, volt egyházmegyei főjegyzőt választották meg egyhangú lelkesedéssel. — Gratulálunk.

Egy alig használt duplakereszt-húros, rövid, kiváló zongora eladó. Cím a kiadóhivatalban.

esztergomi egyházmegyéhez tartozó, nógrádi főesperességben („De Archidiaconatu Nigradiensi”) a 188. d. oldalon találjuk felsorolva külön Salgó és külön Tarján egyházainak, illetőleg papjainak adóját a következőképpen:

„Item Johannes, sacerdos Sancti Petri de Sarro iuratus dixit (non credere valere beneficium) per annum ultra marcam et tertionem, solvit VII. grossos [et medium]... Item Georgius sacerdos Sancte Virginis de Tarian iuratus dixit (non credere valere beneficium) ultra unam marcam, solvit VI. grossos...”

Vagyis egész röviden: a salgói (de Sarró!) Szent Péter egyházának papja: János hét garast fizetett adóba; míg a tarjáni Boldogasszony Szűz egyháznak (ma is kis Boldogasszonyról, vagy Kisasszonyról nevezett az ősi déli plébánia-templomunk!) papja: György hat garast fizetett. Tehát ebből talán arra is lehetne következtetni, hogy János, a salgói pap, valamivel nagyobb jövedelmű is lehetett?

Hogy a Sarró helynév helyesen és ténylegesen Salgó! illeti, a Tarján pedig Tarjánt, a mai Salgótarjánt, azt a jeles egyháztörténelirő: *Ortvay Tiódar* is bizonyítja. „Magyarország egyházi földleírása a XIV. század elején, a pápai tizedjegyzékek alapján feltüntetve. Első fele. Budapest, 1891.” című könyvének 36-ik és főleg 40-41-dik oldalán.

Népességpolitika és honvédelem.

Egy nép természetes szaporodása a születések és a halálozások számától függ, vagyis attól, hogy miként alakul a születések és halálozások számának az aránya egymáshoz. Minél több élő csecsemő születik és minél kevesebb polgár hal meg, annál nagyobb lesz a természetes szaporodás, annál inkább növekszik a nép számszerűleg. A természetes szaporodást azonban igen sok tényező befolyásolja. Függ attól pl. hogy mennyi a csecsemőhalálozás, milyen nagy a gyermekhalandóság az 1—7 és a 7—14 éves koruak között, valamint az ifjú és a felnőtt korban, továbbá attól is, hogy mekkora a kivándorlás és a visszavándorlás stb. A természetes szaporodás elmozdításában tehát a legtöbb feladat az elveszületések számának a fokozása és a csecsemőkori, gyermekkori, valamint felnőttkori halandóságnak a csökkentése, mert elsősorban ezekről függ egy kultur-államban a számbeli, erőbeli és hatalmi gyarapodás. A számbeli gyarapodás mellett azonban elsődrendűen fontos az állampolgárok minőségbeli állapota is, azaz, a testileg és szellemileg fogyatékosok száma, akkor az nemcsak súlyos gazdasági, szociális és nemzetvédelmi teherként jelent az államra és a társadalomra, hanem az állami élet további egészséges, szabad és önálló fejlődését is erősen veszélyezteti. A testileg és szellemileg fogyatékosok nagyobb része kézzel-lábbal szorult s ezáltal jelentékeny eltartási költséggel terhelik meg az államot és a társadalmat s emellett az ország gazdasági életéből is kiesnek mint produktív termelő erők. Az eltartásukból felmerülő hatalmas költségek jelentősen csökkentik azt az összeget is, amely a testileg és szellemileg egészséges, kiválóbb egyének szaporodásának az elmozdítására, a családalapításra s a családvédelemre volna fordíthatók. Kedvezőtlenül befolyásolják minőségi szempontból a természetes szaporodást is, mert kisebbbértékű utódokat hagynak hátra s ezzel növelik a családalapításra az egészséges fajfenntartásra alkalmatlanok számát. A testileg, szellemileg és erkölcsileg fogyatékosok (nyomorékok, vakok, süketek, némák, elmebetegek, bűnözők, társadalomellenes munkakerülők stb.) az állam nemzetvédelmére is jelentékeny befolyást gyakorolnak, mert csökkentik a hadkötelességi szolgálatra alkalmasok számát s ezzel a véderő erejét. A szellemileg ép, de erkölcsileg fogyatékos egyénekből kerülnek ki nagyobb részt a kémek, hazaárulók is, a pénzért és egyéb anyagiakért az ellenség zsoldjába szegülnek. A szellemileg és erkölcsileg fogyatékos egyének igen fogékonyak az ellenséges propagandával szemben is úgy békében, mint háborúban.

Elsődrendű fontosságú nemzetvédelmi

feladat tehát az ifjúság egészséges testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének és nevelésének a biztosítása, s az egészséges állampolgárok számbeli és minőségbeli szaporodásának az elmozdítása, mert ettől nagymértékben függ a nemzet jövője, a szabad és független önálló állami élet, a nemzet védereje, a családi tűzhely, a magántulajdon biztonsága s a társadalom kiegyensúlyozottsága. E feladatok megoldása egyformán érdeke az egyéneknek, a társadalomnak és az államnak s mindegyiknek együttes, önkéntes és áldozatkész együttműködése szükséges, hogy teljes mértékben megvalósíthatók legyenek.

A jobb és boldogabb magyar jövő megteremtéséhez azonban elengedhetetlenül szükséges, hogy egységes hazafias nemzetneveléssel alakítsuk ki a nemzeti öntudattól áthatott egészséges nemzeti közszellemet. Minden magyar állampolgár legyen áthatva a nemzeti öntudattól, az izzó hazaszeretettől, jobb jövőbe vetett rendíthetetlen hitől, a magyar népi közösség iránti áldozatos szeretet és ragaszkodás érzésétől, magyar népiatonai erények fokozott ápolásának és fejlesztésének a szükségességétől. Minden magyar-nak a történelmi elhivatottságunk által kijelölt uton kell haladnia és munkálkodni, mert csak ez az út vezet a feltámadáshoz.

Ezeket a szent nemzeti célokat szolgálja a kormányzatunk is, amikor összefogja a nemzet erőit a népközösség javára, irányítja azokat s a legfelsőbb felügyeletet gyakorolja. Ezeknek a magasított céloknak a megvalósításán, kimunkálásán dolgozik a honvédségünk is, amikor a történelmi hagyományaink szerint

ápolja és fejleszt a népünk katonai erényeit s végzi már a levante kortól kezdve az ifjúságunk nélkülözhetetlen testi, szellemi és erkölcsi nemzetvédelmi nevelését.

A kormányzat minden gazdasági, szociális, kulturális és népességpolitikai reformtörekvése is ezt a célt szolgálja, s minden rendelkezésre álló lehetőséggel törekszik ez irányú célkitűzéseit a legcélszerűsággal és a leggyorsabban megvalósítani. A földreform, az adóreform, a telepítések, a munkabér és kereseti viszonyoknak, a munkaidőnek és szabadidőnek a rendezése, a kis emberek anyagi helyzetének olyan mértékű megjavítása, hogy a családalapításhoz, a több gyermek eltartáshoz, az egészséges utódok felneveléséhez meglegyenek az anyagi és szociális feltételeik, mind azt a célt szolgálják, hogy a falusi és városi kisemberek gazdasági, társadalmi, kulturális helyzetét javítsák s az életszínvonalát emeljék.

Az egyéneknek is hazafias öntudattal kell tehát közreműködnie a népességpolitikai célkitűzések elmozdításában, mert az állami és egyéni élet legbiztosabb alakja a család. Az az állampolgár, aki nem tesz eleget az állammal és a társadalommal szemben a családalapítási kötelezettségnek, az nem csak, hogy a legszebb emberi hivatástól, az emberi élet legszebb örömétől a családi élettől fosztja meg magát, hanem tulajdonképpen tartalom és emberi élet nélkül olyan egyéni életet él, még ha önhibáján kívül is maradt nőlen vagy gyermektelen, amely nem szolgálja az állami közösség céljait és érdekeit, valamint népének, fájának további fennmaradását és jobb jövőjének a biztosítását.

Az államnak feladata tehát létesíteni mindazokat a feltételeket, amelyek biztosítják a népi erők magatartását s számbeli és minőségbeli gyarapodásunknak az elmozdítását, s az állampolgároknak nemzetvédelmi kötelessége, pedig az egészségük mindenkor megóvása, fenntartása és egészséges sokgyermekes családi otthonnak az alapítása.

Gyászistentisztelet volt október 6. án d. e. 10 órakor minden templomban hatóságok, katonaság és iskolák részvételével.

A magyar nő kötelességei háború esetén — címmel előadást tart az **Ipartestület nagytérképén október 14-én, szombaton délután 6 órakor dr. Csiksomlyó Csiky Jánosné** a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége országos alelnöke. A közérdekű értékes előadásra minden társadalmi réteghez tartozó salgótarjáni asszonyt és leányt hozzátartozóival együtt szeretettel meghívja a helybeli nőegyletekből alakult rendezőség. **Beléptidő nincs.** Önkéntes adományokat elfogadjunk a készíadások fedezésére. **Szükséges, hogy a vihar közeledtével megtaláljuk a testvéri tömörülésben, — a közösen elvégzendő munkában rejlő vigaszt és erőt.**

Halálozás. Lesták János hentesiparosnak két hete történt súlyos balesetéről hírt adtunk lapunkban. Most a f. hó 3-án bekövetkezett halálát közöljük a harcotért járt iparosmesternek, akinek temetése 5-én délután volt nagy részvét mellett az acélgári kórház halottasházából.

VÁROSI KÖZGYŰLÉS lesz f. hó 12-én d. n. 3 órakor. Az **állandó választmány ülése** kedden d. n. 3 órakor lesz a **városháza tanácstermében.**

Vásároljon Végh Kálmán könyv és papírkereskedésében.

Templomszentelés a karancsági plébániához tartozó Ságújfaluban. Dr. Horváth József plébános nemes agítással eredményeképpen okt. 8-án Magyarok Nagyasszonya ünnepén szenteli fel dr. Meszlényi Zoltán püspök a bányászok, acélgári munkások, derék földmivesek, szellérek filléreiből s munkaadók pengőiből épült gyönyörű Szent László templomot. A templom keresztanyai tisztségét a salgótarjáni Szent Erzsébet egyetel-nöksége Schreiner Jenőné bányatanácsosné, dr. Jánosy Ödönne r. kapitányne és dr. Kiss Lajosné közjegyzőné vállalta. Városunkból is sokan megjelentek a meg-batós lélekemelő ünnepségen dr. Baross József főispánnal az élen.

Gyermekeknevelés

címmel jelent meg a Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség kiadásában dr. Zemplényi Imre salgótarjáni bányafőorvosnak legújabb könyve. A „boldog élet könyvtárának” ez a nagy szakértelemmel megírt, művészi és találó képekkel illusztrált legújabb műve a gyermekes családoknak, tanítóknak, tanároknak működésében, fáradozásaiban igen hasznos segédkönyv, amely nem elméleti eszmefutatások, hanem világos, tömör és rövid fejezetekben megjelölt, praktikus tanácsok keretében jelöli meg a kihívásaiban és eredményeiben nemzeti szempontból is nagyfontosságú örök problémának: a gyermeknevelésnek irányelveit.

Maguk a képek, melyek a könyvecséket díszítik, rápillantás után is tanítanak és gondolkodásra késztetnek. Nemcsak hasznos, de kellemes olvasmány is a gyakorlott tollú és évtizedes szakirodalmi és pedagógiai munkát végző főorvosnak ez a legfrissebb munkája, melynek ára csak 70 fillér. (Megrendelhető a Boldog Élet könyvtáránál Budapest, XII. Németvölgyi-ut 26. sz. alatt. Tömeges érdeklődés esetén kiadóhivatalunk is készséggel megrendeli.)

A koldulás bár szigorúan tilos, nap-nap után érkeznek panaszok a városházán működő szegényügyi hivatalhoz, hogy különösen a gyártelepeken sok a koldus, mégpedig különbözően az oláh cigányok közül. A rendőrségi őrszemek elől a legtöbb esetben megszöknek ezek a megátalkodott és munkakerülő cigányok, azonban a közönség is hibás, mert alalmazná ad a koldulóknak, akik pedig rászorultságuk szerint a városházán működő szegényügyi hivatalban megkapják a támogatást. Természetesen vannak munkabíró oláh cigányok és cigányasszonyok, akik azonban dolgozni nem akarnak, csupán a megszokott és kényelmes koldulás által akarják magukat fenntartani. Amíg a közönség a legkíméletlenebbül el nem utasítja ezeket a parazitákat, addig hiába van meg a hatóság és szegényügyi bizottság részéről minden erőfeszítés, a koldusok száma csak nőni fog, ami pedig közbiztonsági és közérkölszi szempontból rendkívül káros.

Dr. Dornyay Béla.

Édesanyám, én is közéjük állok...

Nem akartunk binni a fülünknek, amikor október 5-én reggel felcsattant városunk utcáin ez a rátarti régi nóta. Nem akartunk binni, de husz és néhány esztendeje nem hallottuk a bevonuló legények kurjongató — az italozástól kis-sé mámoros — duhajkodását, — és azóta telepedett rá a magyar életre a gyász, megaláztatás és fájdalom.

Ezek az októberi bevonulások és a nyomukban keletkezett elbocsátások maradtak meg az előttünk járt nemzedéknek a régi vitézi életből, amely a tartós béke férfias szórakozásaival és keménységre nevelő szokásaival készült fel az életre és arra a háborúra, amelyben a magyar minden népnél jobban megállta a helyét és csak a hamis jelszavak bódító zuhataga beszélt ki kezéből a kicsorbultatlan fegyvert.

Ezen a borongós, októberi délelőti-
tőn új élet hajnalát jelentette a kaszá-
nyák meglevenedett zajongása. Codavá-
ró lelkünk möhön itta az annyira áhitott
hangokat és csodálatos nyugaltság váltot-
ta fel az eddigi szorongást.

Nem kell ezután is meghunyás-
kodva tűrnünk, nemcsak öklünk rándul

majd össze, hogy elernyedjen ütésre ké-
szült lendülete, hanem ismét szabad nép-
hez méltó, nyílt férfiasággal állunk eléje
annak, akinek baja, vagy nézeteltérése
támadt velünk.

Leráztuk a trianoni béke béklyóját,
átléptünk azon a mesterséges határon,
amit bomlott agyú és félrevezetett „bé-
kebirák” rajzoltak ki a térképen olyan
igazságtalanul, hogy most a lehető legna-
gyobb gondot okozza a jóvátétele. A
messze napkeletről származott népnek
legnagyobb kincse mindig a szabadsága
és ha itt ott tilalomfa áll is előtte, bele-
törődik, ha érzi a karja erejét, mert ak-
kor azt is tudja, hogy csak ideig óráig
tart még ez a természetellenes korlátozása.

A magára talált, régi mivoltát és
életének öncéluságát megismert magyar-
ság mámoros öröme cseng ki abból a
vidám és fiatalágában még gondtalan
énekből, ami most a legkedvesebb mu-
zsika mindnyájunknak:

...Édesanyám, én is közéjük állok!
Én leszek az első század szakaszve-
zető,
Nem a világ ez a három esztendő!

A nótának csak a szelleme illik rá
a mai korra, de a szövege már idősze-
rűtlen, mert hol vagyunk attól, hogy
évek keserves multjával küzdjük ki iga-
zunkat? Tudja minden ujonc, minden sze-
rető édesanya és aggódó apa, aki élete
elején már ott járt, ahol vitézséggel mér-
ték a férfit és most bizonyos keserű szá-
jazzal irigylő a fiát, mert akármennyire ál-
lítják is az ellenkezőjét, az öreg katona
mégis érez egy kis szemrehányást a for-
radalomnak nevezett lázadásért, bár ár-
ártatlan benne és szeretne ott lenni, ahol
helyreütköz a becsület.

Talán a legendába vesző Nagyságos
Fejedelem és Kossuth Lajos vitézei gyü-
lekeztek ilyen lelkesedéssel a zászló alá,
mint most.

Végre elértük azt, amit Mohácsnál
vesztettünk el, hogy a magyar ügyért har-
col, csak azért száll fegyverbe — ha kell —
a nemzet színe virága, hogy könnyebb le-
gyen az élet és több magyar vallhassa
magát büszkén magyarnak. Az országfen-
tartó nagy nemzetek özlőne sugia a mi
fiainknak is, hogy nagy és szent ügyért
esküsznek fel a kormányzóra, amikor
beállnak katonának.

Mi öreg katonák meg elmerengünk
a dicsőségesen szomorú multon, melynek
részesei voltunk, s melynek véres és nagy
áldozatain fiaink boldogabb jövője kell,
hogy kibontakozzék.

A fenti újdonságokat a lakásán
is BEMUTATJUK

KEMÉNY
RÁDIÓSZAKÜZLET

Salgótarján Főter 7. Tel.: 119.

tehát mindenki kötelességének, hogy a
kukoricaháncsot gondosan őrizze meg, míg
annak beváltása megkezdődik.

Salgótarján, 1939. szeptember 30.

A polgármester helyett
Horváth.
tanácsnok.

Egy alig használt duplakereszt-
buros, rövid, kiváló zongora eladó. Cim
a kiadóhivatalban.

VERSEK.

Karikázni szeretnék...

Egy este épp az utcasarkon álltam
S az Ősz szakállát simogattam
Mindentudón és halotttraváltan.

Egy este épp az utcasarkon álltam
S elrohant mellettem egy santa fiú
Szakadozott, nyomor-ruhában
S mankóján ugrálva, botolva, sután
Futott, futott egy karika után.
Az egyetlen öröm szédületével
Virágon, sáron, pocsolóyákon át
Verte görcsösen a fakarikát.
A szemében örültek mind a nyomorékok
És az épek és az egész világ;
Hiába szórt az idő száz tragédiát
És hiába volt az egyik lába holt, —
Előtte, előtte csak az a karika volt.

Egyszerre elszélesült az utca,
Semmivé tágultak a házak
És akkor láttam, hogy itt mindenki rohan
Bölcsek és bolondok. — És mind kari-
káznak.

Cél, vagy hit, vagy csók, — egyre megy,
Virágon, sáron, pocsolóyákon át
Verik görcsösen a fakarikát.
Úzik libegve messzi téreken
Örök féléssel, hogy majd egyszer
Elloppja előlük a Végtelen.

Én csak álltam üres kézzel köztük.
Szomorun hallgattam a világ dalát,
S felijedt bennem egy nagyszeműkérdés:
Uram! Mért nem adtál nekem is karikát?

Rabságban.

Mért nem lehet nékem
Levél sárgultával,
Csillagok hulltával
Nagy messzire menni?
— Mert be vagyok zárva
Fogságos rabságba:
Magam rabságába.

— Hej Ha szabad lennék
Nagy messzire mennék
S vöröslő erdőben:
Avár — temetőben
Fáradtan ledőlnek.
Nem bántana senki,
Nem fájna ott semmi,
Csak az Urnak kéne
Odafenn az égből
Egy nagy, öreg könyvet
Lassacskán bétenni,
Lassacskán bétenni.

(—dny.)

Mindannyiunk érdeke, hogy
meghallgassuk az Ipartestületben
október 14-én, szombaton délután
6 órakor tartandó időszakos elő-
adást: A magyar nő kötelességei
háború esetén.

**Azuj 43-ik magyar királyi
Osztálysorsjáték**

**huzása
szombaton
14-én kezdődik.**

Saját jól felfogott érdeke,
hogy a kapott sorsjegyet
mindenki sürgősen **fixesse**
meg, különben **nincs nye-
remény jogosultsága.**

Ha még nincs sorsjegye,
siessen venni bármelyik hiva-
taltos főúrasítónál, mert min-
denkinek és minden egyes
sorsjegynek egyforma a
nyerési esélye! Nyerni
azonban csak az nyer-
het, akinek sorsjegye
van.

Vasárnap	8
Hétfő	9
Kedd	10
Szerda	11
Csütörtök	12
Péntek	13
Szombat	14

Hivatalos ára a sorsjegyeknek
osztályonként az összes főúrasítónál:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3 1/2 P.	7 P.	14 P.	28 P.

Allandó és kitaró játék által
érhető el eredmény

A szerencse utja mindenkinek nyitva áll!

Köztudomású, hogy csak a hűzás
előtt kifizetett sorsjegyeknek van
nyereményjogosultságuk, miért is
nagyon kéri a főúrasítók, hogy akik
bármely oknál fogva nem óhajtanak
résztvenni az új sorsjátékban, küld-
jék vissza a kapott sorsjegyet, mert
nemcsak kellemtelenséget, hanem
kárt is okoznak, ha a sorsjegyet
idejében nem küldik vissza az ille-
tő helyre.

A „Turul,” Szövetségbe tömörült
salgótarjáni „Tarján” Bajtársi Törzs 1939.
október hó 21-én szombaton este 1/29
órakor kezdettel tartja „Kulturális Nagytá-
borát” a róm. kath. kör nagytermében.
Bevezetőt mond Ambrus József, a „Tu-
rul” Szövetség fővezére.

Az árkormánybiztosság újból
megállapította a zsirárakat. Kacsó
Bálint, az árelenőrző országos kormány-
biztos a sertészsir árát kilónként 168 fill-
lérben, a zsirnak való szalonna árát ki-
lónként 162 fillérben és a sertésbárát
kilónként 176 fillérben állapította meg.
Az árak azonnal érvénybe lépnek.

Salgótarján m. v. polgármesteri hivatalától.
14107/1939. szám.

Másolat.

A kukorica-háncsot a gazdák eddig
eltűzték, felelték, vagy elszórták. A
kukoricaháncsot, mint takarmánynak alig
van több tápértéke, mint a szalmának. A
kukoricaháncsot nem érdemes etetésre
felhasználni, ha más módon is lehet ér-
tékesíteni a kukoricaháncs ipari feldol-
gozását sikerült megoldani és így a ku-
koricaháncs (fosztás) a szalma áránál 50%-
al jobb áron lehet értékesíteni. Felhívok
minden gazdát, hogy a kukoricaháncsot
gyűjtse össze, szárítsa ki, de saját érde-
kében válogassa ki belőle a penészes le-
veleket, mert azok értéktelenek. A ku-
koricaháncs beváltása október havában
kezdődik meg és addig tárolják száraz
helyen. A beváltás részletei felől újabb
hirdetményben fogok rendelkezni. A mai
háborús világban a hazának szüksége
van a kukoricaháncsra, mint nyersanyagra,
olyan nyersanyagok pótlására, amelyekel
eddig külföldről szereztünk be. Tartsa

Másfélmillió holdat juttat kisembereknek az új földreform.

Vitéz Teleki Mihály gróf földmive-
lésügyi miniszter kedden a képviselőház-
ban benyújtotta a földbirtokpolitikai tör-
vényjavaslatot, vagy mint a javaslat címe
hangzik: „A kishaszonbérletek alakításá-
nak és házhelyek szerzésének előmozdi-
tásáról s más földbirtokpolitikai rend-
kezelésekről szóló törvényjavaslatot.”

Az új földbirtokpolitikai törvényja-
vaslat a már meglévő telepítési törvény
céltüzeéseinek szellemében és a magán-
tulajdon elvének megfelelően szélesebb
alapokra helyezi a földbirtokpolitikai te-
vékenységet.

A birtokpolitikai célokat biztosító
átengedésre kötelezés jogát a javaslat a
kereskedelmi társaságokkal, a megfelelő
indok nélkül külföldön lakókkal, közüle-
tekkal és általában a jogi személyekkel
szemben már 300, egyéb tulajdonságok-
kal szemben pedig 500 katasztrális hold-
nál nagyobb mezőgazdasági területű bir-
tokok tekintetében állapítja meg.

A házhelyszerzés előmozdításához
fűződő fontos közegészségügyi és szoci-
ális szempontokra tekintettel a törvényja-
vaslat az átengedésre kötelezést azonnali
kézpénzfizetés ellenében általában min-
den házhely céljára alkalmas birtok tu-
lajdonosával szemben lehetővé teszi azzal
a megszorítással, hogyha olyan földmives
kötelezettnek ingatlanának házhely céljára
való átengedésre, akinek az átengedésre
kötelezés után nem maradna 50 kat. hold
földje, csereingatlannal kell kártalanítani.

A zsidók mezőgazdasági ingatlanain
felül elsősorban a jogi személyek tulajdo-
nában levő, a kevés munkaerőt foglalkoz-
tató és a haszonbérletbe adott ingatlano-
kat — ezek közül is előbb az ujabbszer-
zésű ingatlanokat kívánja felhasználni a
javaslat s csak utólsósorban az egyes csa-
ládokkal már szinte összenőtt ősi birto-
kokat.

Az átengedésre kötelezett tulajdo-
nos átengedett ingatlanért valóságot és
teljes becsértéket, illetőleg teljes haszon-
bért kap. Tulajdoni megszerzés esetében
az állam az átvételkor a vételár fele
részét fizeti ki kézpénzben, másik fele-
részét pedig 25 éven át törleszt egyenlő
részletekben s a hátralék után 3 és fél
százalékos kamatot fizet. A tulajdonos és
a kishaszonbérlet közötti közvetlen
jogviszonyban. Mind haszonbérleti, mind
tulajdoni szerzés esetében közbe van ik-
tatva az állam vagyonkezelőjeként meg-
bizott Országos Földhitelintézet, amely a
pénzügyi lebonyolítást is végzi.

A javaslat a kisemberek érdekeit
abban a vonatkozásban is fokozottabb
mértékben kívánja szolgálni, hogy meg-
könnyíti az államnak nagy haszonbérle-
tek után hasznosított ingatlanoknak kis-
haszonbérletek céljára való átvételét. A
törvényjavaslat a jövőre nézve megál-
lapítja, hogy mező- és erdőgazdasági in-
gatlant, kik, milyen feltételek mellett sze-
rezhetnek. A javaslat mintegy másfél mil-
lió katasztrális holdat biztosít a földbirtok-
politikai, legnagyobb részben kishaszon-
bérletek céljára s megadja a módot ar-
ra is, hogy az arra érdemes kishaszon-
bérletként birt földel tulajdonul is meg-
szerezhesék.

Arcápolásnál nélkülözhetetlen:

Bubi krém

az arcbőrt fehérré, simává teszi.

Bubi szappan

az arcbőrt tisztítja.

Bubi arcszesz

pattanást szünteti, zsirtalanít.

Bubi puder

az arcbőrt megvédi a változó időjárástól.

Kapható:

SZÜCS RÓBERT
gyógyszerárban, Salgótarján

Bányamozgók híre. A baglyas-aljai bányamozgó október 8-án, vasárnap, fél 4 és esti 8 órai kezdettel Claude Farrere világhírű regényének filmváltozatát: ASSZONY A HADIHAJÓN-t mutatja be Annabella, Viktor Francen, Róbert Vidolin és Rohland Tutain főszereplésében. Kisérő műsor: Autósok álma és Magyar világhírű. (Karancsesziből a villamos csak a délutáni előadásra fog közlekedni.)

Szükség esetén igénybe veszik a borkereskedők pincéit és hordóit. Az idén várható nagy bortermés folytán a kormány az idén éppen úgy, mint a múlt esztendőben, a mustpiacon intervenció vásárlásokat végeztet abban az esetben, ha a szabadpiacon kialakuló must árak a termelési költségekhez képest aránytalanul alacsonyak lennének. Arról is kellett gondoskodni, hogy a vásárlásra kerülő bormennyiség részére, amely esetleg meghaladja a tavalyi vásárlás mennyiségét, megfelelő tárolási lehetőség álljon rendelkezésre. Ezt a célt szolgálja többek között a kormány az az intézkedése is, amely a hivatalos lapban megjelent kormányrendeletben jut kifejezésre. Ennek alapján az állam, ill. a hatóságok által kijelölt személyek részére igénybe lehet venni azoknak a borkereskedőknek hordóit és pincéit, akik bármilyen oknál fogva tartózkodnak a must és a bor vásárlástól, vagy vásárlásaik nem állnak arányban a rendelkezésükre álló tároló lehetőségekkel.

Egy alig használt duplakereszt-búros, rövid, kiváló zongora-eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Az anyagkészségek kötelező bejelentése. Az iparügyi miniszter 54.200/1939. számú rendelete értelmében (megjelent a Budapesti Közlöny augusztus 31-i számában) az egyes anyagkészségek bejelentéséről szóló 690/1939. M.E. számú rendelet I—VIII sz. mellékleteiben felsorolt valamennyi anyagot havonként, mégpedig az illető hónap utolsó napján meglevő állapot szerint a következő hónap 7. napjáig a Külkereskedelmi Hivatalnak (Budapest, V., Széchenyi-rakpart 6.) be kell jelenteni. Mindazok tehát, akiknek az idézett rendelet I—VIII számú mellékleteiben felsorolt anyagok valamelyikéből az illető anyagra vonatkozóan meghatározott mennyiségű, vagy annál nagyobb készletük van, kötelesek ezt a készletet 1939. szeptember 30-án meglevő állapot szerint bejelenteni. Kihágást követ el és büntetendő az, aki bejelentési köteletségének nem tesz eleget, vagy késedelmesen tesz eleget, vagy valótlan adatokat közöl.

Mezőgazdasági termékekért nem adhat szeszes italt az italmérő. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy sem korlátlan, sem korlátozott italmérőnek nem szabad szeszesített mezőgazdasági termékért, állatért, vagy úgy árusítani, hogy a szeszesital árát mezőgazdasági termék, állat, vagy állati termék vételára fejében járó követelés beszámításával, vagy engedélyezésével egyenlítsse ki, vagy bármiféle más uton a termékért, állatért, vagy állati termékért járó vételárkövetelést fordítsák a szeszesital árának kiegyenlítésére. Korcsmáros nem kaphat iparjogositványt mezőgazdasági termékkel, állattal, vagy állati termékkel való kereskedésre, sem közvetítésre.

M. Nagy Lajos

URIDIVATÜZLETÉT
kész férfi ruhák árusításával kibővíti, a Fő-utca 21 számú új épületbe helyezte át. Raktárát városunk legényeinek megfelelő finom árukkal duosan felszerelte.

Páncélos csapatok.

A XX. század a gyorsaság és a motor százada. Ez rányomja a bélyegét a hadviselésre is. A verseny-fegyverkezés fokmérője az lett, hogy melyik államnak mennyi repülője és motorizált alakulata van.

A repülő értéke — miután azoknak polgári vonatkozásai is vannak — közismert. A motorizált páncélos csapatokról kevesebbet tud a nyilvánosság, pedig a páncélosok a jövő földi harcainak döntő tényezői lesznek.

A páncélos csapat „tank”-jai, harckocsijai már a világháborúban is szerephez jutottak. A nyugati hadsintér entente meglepetését képezték. A fegyvernem azonban csak a háború után jutott mai jelentőségéhez.

A páncélos csapatoknak 3 jellegzetes páncélszármazéka van. A páncélvonat, a páncélgépkocsi és a harckocsi. Mindháromnak lényege a páncélvédelem, a gyorsaság és az, hogy nagyhatású tűzfegyverek vannak beleépítve.

A páncélvonat egy páncélozott mozdonyból és 2-3 páncélozott vasúti kocsi-ból álló vasúti szerelvény. A kocsikban géppuskák és ágyúk vannak, amelyekkel a kezelők lőréseken át vagy forgótornyokból tüzelnek.

A páncélvonatokat vasúti pályákon mozgó alkalmi harcezközei a hadvezetésnek. Ellenség által veszélyeztetett területek vasutvonalainak műszaki felderítésére vasutmenti rombolások, robbantások végrehajtására, vasutállomások elfoglalására, vagy biztosítására használják őket.

A páncélgépkocsi egy csukott, páncélozott testű tehergépkocsihoz hasonlító, amelyben géppuskák vagy ágyúk

vannak. A páncélgépkocsi kerekeken jár és utakhoz kötött. Az utak menti gyors előretörés eszköze. Messze levő ellenség felderítésére, az utak biztosítására, vagy utak menti ellenség helyi ellenállásainak megtörésére használják őket. Önállóan vagy más utakhoz kötött csapatok (kerékpárosok, gépkocsizó alakulatok) kötelességükben harcolnak.

A harckocsi vagy tank a páncélszármazék legfejlettebb típusa. Hernyótalpakon mozgó páncéltűz, amelyben ágyú vagy 2-3 géppuska van. Hernyótalpai repülésére képesítik.

A terepen 25-30 km. átlag sebességgel képes mozogni.

A harckocsi a modern háború csatadöntő páncélozott lovassága, amely vastag páncélja révén neki tud menni az ellenség védőállások tűzével szembe.

A korszerű tűzfegyverekkel szemben a támadást páncélosok nélkül előre vinni csak nagy veszteségek árán lehetne. Azért szervez minden állam nagy anyagi áldozatok árán páncélos csapatokat. Főleg a támadás erejét fenntartó harckocsikon van a súly. Nagy katonai államoknak Németországnak, Olaszországnak, Franciaországnak és Angliának páncélos ezredeik, dandárjai sőt hadtesteik vannak.

A trianoni béklyókból felszabadult magyar honvédség sem áll készen a tekintetben. A kárpátaljai harcokban már megjelentek a honvédség páncélszármazékai a színen. Az Ungvályban páncélvonat biztosította a vasutvonalat és Verceknél egy előretörő harckocsi-száddal tüzte ki előlük a magyar zászlót a Kárpátok ormára.

Telefonszám: 46. **SALGÓ SERLEG CSOPORT** Telefonszám: 46

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Közl.: TÁBORI GYULA íráskész.

Elnökség.

Kivonat az elnökség 1938. évi október hó 3-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Az elnökség a Salgó Serleg Csoport ügyében megvizsgálta az ÉLASZ-nak az SSCs elnökségéhez intézett átiratát, mérlegelte az azokban lévő kívánságokat, valamint figyelembe vette több SSCs egyesület idevonatkozó kívánságait, illetve javaslatát is. Mindezek után megállapította, hogy a Salgó Serleg Csoport ügyét, de különösen az őszi bajnokságnak időben való megindítását az ÉLASZ még eddig sem rendezte. Az SSCs vezetősége pedig az őszi bajnokságra vonatkozó sorsolását azért nem ejtette meg, mert várta az új helyzet kialakulását, illetve teret engedett arra, hogy az ÉLASZ az új rendezésnek megfelelően, az SSCs ügyét is rendezve, eszközölje az SSCs bajnokságára vonatkozó sorsolást. Minthogy ez a rendezés sem az az SSCs-én keresztül, sem azonkívül a kis egyesületek érdekében nem történt meg, az elnökségi ülés

a következőképpen határozott:

Tekintettel az őszi időszak előrehaladására az őszi bajnokság megkezdésére vonatkozóan, sem az ÉLASZ-nál, sem az SSCs saját hatáskörében, ezé- ben már újabb kezdeményezést, vagy intézkedést nem fogantatnak, hanem ajánlja az egyesületeknek, hogy a hátralévő kevés jó időt a hidegek beálltáig, barátságos mérkőzések lebonyolításával töltsék el.

Ha a tél folyamán sem teremtené az ÉLASZ az SSCs ügyében végleges rendezést, úgy az SSCs vezetősége kora tavasszal intézkedik, hogy saját hatáskörében a bajnokság mindkét fordulóját ki-sorsolva lebonyolítsa a régi SSCs rendszer alapján. Ezt lehetne talán az elnökség annál is inkább, mert a tavasz és a nyár a következő őszi bajnokságig, elegendő időt nyújt arra, hogy ezalatt az idő alatt, a bajnokság mindkét fordulóját lebonyolítható legyen.

Tábori Gyula
főtábori.

Kellemen István
elnök.

Gyakorlati szakemberek is kaphatnak önellósítási kölcsönt. A Baros — szövetség elnöki tanácsa első őszi ülésén Illovsky János országgyűlési képviselő, országos elnök bejelentette, hogy a szövetség feliratot intézett a miniszterelnökhöz az önellósítási alap kiszélesítése érdekében és kérte a kormányt, hogy az önellósítási alap nemcsak főiskolásoknak, vagy érettségizetteknek, hanem kisebb iskolai végzettségű, de szakértelmekkel bíró fiatal embereknek is juttasson kölcsönt. A miniszterelnök nevében Bárci István államtitkár most a Baros szövetséghez leiratot intézett, amelyben közli, hogy a kormány eleget tesz a kérelemnek és ezzel lehetővé válik, hogy érettségivel, illetőleg főiskolai végzettséggel nem rendelkező, de szakmájukban jártas iparosok és kereskedők is kaphassanak önellósítási kölcsönt és így hozzájárulnak a kereskedelmi képviselők és utazók is. A szövetség elnöksége nagy örömmel vette tudomásul a miniszterelnökség döntését, mert ezáltal a rendelkezésre bocsátott nagyobb hitelösszegekből igen sok kereszteni gazdasági egzisztenciát lehet teremteni.

Madárvédelem októberben. A Tiszajobbsparti Mezőgazdasági Kamara közli, hogy bár madarainkat még nem fenyegeti élelemhiány, vagy az idő zord-sága, mégis a madárvédő már megleszi előkészületeit, mert a madárvédelmi sze-zón ősszel kezdődik. Kellően védett helyre kiállítjuk az etelöket és egy kevés élelem-mel látjuk el. A kertben vagy a gyümölcsösben kiszélezzük a fészekodvakat. A kóborló cinegék az odvakat hálótanyául fogják használni és így kertünkbe szoknak. Ha már voltak odvaink, azokat ki kell tisztítani. Gyűjtjük az érett magvakat és bogárokat, hogy madarainkat a télen meg-felelően táplálhassuk.

A mezőgazdasági kamara a cukorrépa árak felemeléséért. Az Országos Mezőgazdasági Kamara előter-jesztést intézett a pénzügy és földmive-lésügyi miniszterhez a mainál magasabb cukorrépaár és nagyobb mennyiségű cu-korrépa termelésének megállapítása ér-

A POLLO MOZGÓ

Október 6-án pénteken,
7-én szombaton,
8-án vasárnap és
9-én hétfőn

Magyar Feltámadás!

Legszébb magyar film.
Főszereplők: Kiss Ferenc,
Tőkés Anna, Csontos Gyula.

Október 11-én szerdán,
12-én csütörtökön

Réztábla a kapualatt

Főszereplők: Robert Donat,
Rosilind Russel.
Kiegészítésül: Fox hirdető.

Jön: október 14, 15, 16-án Jön:
Három kis angyal
Deanna Durbin bűbájos filmje.

dekében. Az előterjesztés alapos tanul-mány alapján rámutatott arra, hogy a cu-korgyárak az idén kedvező körülmények között kezdtek meg gyártási időszakukat és előreláthatólag jobban kitudják használni kapacitásukat. E körülmények szükség-szerűen maguk után vonják a cukorrépa ár és a termelhető cukorrépa mennyiség felemelését is.

HIRDESSEN

A MUNKA

Politikai hetilapban

Pályázati hirdetmény.

Salgótarján m. városban elhalálozás folytán megüresedett az állami rendszerű X. fiz. osztályba sorozott állatorvosi ál-lásra pályázatot hirdetek.

A pályázati kérvény a minősítési okmányokkal, születési anyakönyvi kivo-nattal, állampolgársági, vagy az 1921. július 26-i illetőséget is igazoló bizonyít-vánnyal, hatósági erkölcsi, hatósági orvosi bizonyítvánnyal, az eddigi szolgálatot iga-zoló okmányokkal

1939. október hó 25-én déli 12 óráig nyújtható be Salgótarján m. város pol-gármesteri hivatalánál.

Közzolgálatban álló pályázók az előírt kellékeket törzskönyvi lapjukkal is igazolhatják.

A választás időpontjáról külön in-tézkedés történik.

Salgótarján, 1939. szeptember 25.
Polgármester.

Hegedűfelszerelések.

Fotóalbumok,
Bőröndök,
Aktatáskák,
Csavarós írónok,
Tolltollak

Végh Kálmán

könyv- és
papírkészítésében
kapcsolatok.